Journal for Sygeplejevidenskab
Fag | Disciplin | Fagkundskab
Sygeplejevidenskab.dk

RESUME AF FORSKNINGS ARTIKEL

Toews M, et al. Substitution of nurses for physicians in the hospital setting for patient, process of care, and economic outcomes. Cochrane Database Syst Rev. 2026;Issue 2. https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/41672426/

Cochrane-review: Ingen væsentlig forskel når sygeplejersker overtager lægeopgaver

Maj Siercke, sygeplejerske, ph.d., chefredaktør og stifter af Journal for Sygeplejevidenskab.
maj@sygeplejevidenskab.dk

Resumé

Introduktion
En aldrende befolkning, mere komplekse sygdomsbilleder og stigende sundhedsudgifter øger presset på hospitalsvæsenet. Substitution af læger med sygeplejersker kan øge tilgængeligheden af behandling for patienter, som ellers ville have lang ventetid på lægevurdering.

Formål
At undersøge, hvordan substitution af læger med sygeplejersker i hospitalssektoren (indlagte og ambulante patienter) påvirker patientoutcomes, procesmål og økonomiske outcomes, samt om effekterne varierer på tværs af lande, patientgrupper, sygdomsområder, interventionstyper og sygeplejerskefunktioner.

Metode
Reviewet inkluderede 82 randomiserede studier med i alt ca. 28.000 patienter, hvor specialist-, avancerede og autoriserede sygeplejersker varetog opgaver, der ellers udføres af yngre og erfarne læger inden for en række medicinske specialer. Primære outcomes var dødelighed, patient-sikkerhedshændelser og kliniske outcomes; vigtige sekundære outcomes omfattede livskvalitet, self-efficacy, behandlerens relative performance og direkte omkostninger. Resultaterne blev syntetiseret med meta-analyser og narrativ syntese, og evidensens sikkerhed blev vurderet med GRADE.

Resultater
Meta-analyserne tyder på, at der sandsynligvis er lille eller ingen forskel mellem sygeplejerske- og læge-ledet behandling for dødelighed, livskvalitet, self-efficacy og de fleste kliniske outcomes, og at patientsikkerhedshændelser forekommer i nogenlunde samme omfang i de to grupper. For enkelte kliniske mål sås bedre resultater ved sygeplejerske-læge-substitution, mens andre mål favoriserede læge-ledet behandling. De økonomiske resultater var blandede og forbundet med betydelig usikkerhed, med både studier, der rapporterede lavere omkostninger, og studier med højere omkostninger.

Konklusion
Sygeplejersker – herunder avancerede og specialiserede funktioner – kan i de undersøgte hospitalskontekster levere behandling, der på centrale patientrelaterede outcomes generelt er sammenlignelig med lægers behandling. Opgaveflytning fremstår dermed som en mulig strategi i lyset af lægemangel, men kræver samtidig opmærksomhed på evidensens usikkerhed, økonomiske konsekvenser og påvirkning af sygeplejerskebemanding og arbejdsmiljø.